

Concept notulen

Jaar
Vergaderdatum
Publicatiedatum

OPENBARE VERGADERING PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT

2023
19 april 2023
19 mei 2023

Inhoudsopgave

Leden van de Provinciale Staten van Utrecht	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Opening	3
Agenda 19 april 2023	4
Beëdiging commissieleden PS 2023-2027	5
Verkiezingen plaatsvervangend voorzitter Provinciale Staten	9
SV Bemensing gremia	14
Actualiteitenmotie 8 Toekomststoel, zetel van toekomstige generaties, ingediend door Partij voor de dieren e.a.	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Sluiting	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Leden van de Provinciale Staten van Utrecht

Aanwezig: de heer H. Adriani (PvdA), mevrouw J. Batteau (Partij voor de Dieren), de heer J. Beltman (BoerBurgerBeweging), de heer S.A. Berlijn, (JA21), mevrouw A. Blekxtoon (Volt), mevrouw W. De Boer-Leijnsma, (PvdA), de heer F. van Breukelen (Forum voor Democratie), de heer J. Breur (SP), mevrouw M. van den Broek (BoerBurgerBeweging), mevrouw O. Butterman (Partij voor de Dieren), de heer B. van den Dikkenberg (SGP), de heer I. El Hamdaoui (GroenLinks), mevrouw M. van Elteren (GroenLinks), de heer H. van Essen (GroenLinks), de heer M. Fiscalini (JA21), mevrouw N. Flink (PvdA), de heer D. Gilissen (VVD), mevrouw J. van Gilse (VVD), de heer M. Harick (D66), de heer F. Hazeleger (SGP), mevrouw M. Hoek (50PLUS), de heer R. Hossain (VVD), de heer V. Janssen (VVD), de heer A. de Jong (Volt), de heer E. Kamp (D66), mevrouw S. Kennedy-Doornbos (ChristenUnie), de heer M. Koren (CDA), (BoerBurgerBeweging), mevrouw O. de Man (VVD), mevrouw J. Matser (GroenLinks), de heer S. Nagtegaal (PVV), de heer P. Overkleeft (D66), mevrouw A. Oude Luttikhuis, de heer D. Oude Wesselink (GroenLinks), mevrouw H. Rikkoert (ChristenUnie), de heer A. Travaille (Partij voor de Dieren), de heer A. Schaddelee (ChristenUnie), de heer A. van Schie (VVD), mevrouw M. Sterk (CDA), mevrouw L. Veen (D66), mevrouw M. van der Velde (PVV), de heer A. Verleun (BoerBurgerBeweging), de heer E. Virginia (GroenLinks), de heer J. Vogel (BoerBurgerBeweging), mevrouw M. van de Vooren (GroenLinks), de heer K. van Vuuren (BoerBurgerBeweging), mevrouw M. Welschen-van der Hoek (CDA), de heer C. Westerlaken (CDA), mevrouw M. de Widt (D66), mevrouw J. Zagt-Lokhorst (BoerBurgerBeweging),

Afwezig:

Statenbrede openbare vergadering op woensdag 19 april 2023

Statenvoorzitter: de heer mr. J.H. Oosters, commissaris van de Koning

Plaatsvervangend statenvoorzitter: n.v.t.

Griffier: R. Poort

Verslaglegging: mevrouw F. van Dommelen (Notuleerservice Nederland)

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 09.30 uur.

1. Opening

De **VOORZITTER**: Dames en heren mag ik u vragen om voor de Statenleden uw zetel in te nemen en voor alle andere aanwezigen, een plekje te zoeken op de publieke tribune?

Dames en heren, van harte welkom hier in de Statenzaal van Provinciale Staten van Utrecht. Er is ons via de griffie gevraagd om gelegenheid te bieden aan Grootouders voor het Klimaat, om via mij aan Provinciale Staten van Utrecht iets aan te bieden en daar geef ik ze buiten de vergadering graag de gelegenheid voor, dus ik geef u graag het woord, mijnheer.

Goedemorgen, dank u commissaris. Wij zijn hier met een delegatie van Grootouders voor het Klimaat en wij willen aan Provinciale Staten van Utrecht de Toekomststoel aanbieden. Een idee van Jan Terlouw wat wij hebben geadopteerd en wat ook andere vormen kent. Deze stoel staat symbool voor de rechten van de toekomstige generaties, onder het motto: een leefbare aarde voor alle kleinkinderen. U staat voor de opgave om een nieuw college van Gedeputeerde Staten te vormen met een bijbehorend programma van afspraken voor de komende vier jaar om die uit te voeren. Dat is een grote verantwoordelijkheid. Bij de vorming worden de belangen verdedigd en uitgeruild. Kortetermijnbelangen hebben dan vaak de neiging om voor te dringen. Doelen en belangen op de langere termijn lopen het risico naar achteren geschoven te worden. Ach, dat komt later wel. Dat hebben wij ouderen ook vaak gedacht. Klimaatverandering is structureel gezien verreweg de grootste uitdaging van onze tijd. Dat is erkend in het Verdrag van Parijs en dat is op zich al een heel bijzonder gegeven. En dat wetenschappers wereldwijd overeenstemming hebben gevonden over de enorme risico's, zoals tot uitdrukking gebracht in de rapporten van de IPCC, mag als heel bijzonder worden beschouwd. Ik heb in het wetenschapsbedrijf gewerkt en dat wetenschappers in grote getalen wereldwijd het ergens over eens zijn, dat is heel bijzonder en dan moet het echt ook wel een hele sterke basis hebben. Er is dus geen discussie over de feiten en over de uitgangspunten, maar dan komen alle zogenaamde verworven rechten en alledaagse belangen in het spel en wordt het proces mistiger, groezeliger, onduidelijker, rommelig en raken de rechten en belangen van de mensen die niet aan tafel zitten. De kinderen van nu in de toekomstige generaties, die raken buiten beeld. Daarom onze hartstochtelijke oproep namens alle kleinkinderen: neem uw verantwoordelijkheid voor een leefbare aarde voor alle kinderen en de toekomstige generaties. Gisteravond is in Groningen gesproken over een ereschuld en hier zou je kunnen spreken over een omgekeerde ereschuld van ons, ons allemaal, aan de toekomstige generaties. Wij overhandigen deze Toekomststoel om u aan uw verantwoordelijkheid te helpen herinneren. Dat klinkt heel zwaar, maar ik meen het wel. En we hopen dat deze stoel steeds weer zal helpen als ijkpunt in de besluitvorming en we wensen u heel veel wijsheid daarbij. En graag komen we over enige tijd terug om te horen op welke wijze deze stoel heeft bijgedragen aan de besluiten die u gaat nemen. Ik dank u wel.

2.

Vaststellen agenda

De **VOORZITTER**: Dank u wel.

Dames en heren, van harte welkom. Ik open de vergadering van Provinciale Staten van Utrecht.

Dames en heren van harte welkom voor u als Statenleden, voor alle aanwezigen op de publieke tribune waar veel aanwezigen straks zullen worden beëdigd als commissielid bij de Provincie, dus ook toch weer een bijzondere en een feestelijke bijeenkomst en ik heet ook iedereen welkom die onze vergadering via de livestream volgt. Dames en heren, tijdens deze vergadering, en u heeft hem alweer gezien, is een fotograaf aanwezig die foto's maakt en dat is fijn. Van ook alle bijzondere gelegenheden tijdens de beëdiging straks en mogelijk andere evenementen tijdens deze vergadering, dus dan weet u dat. Dan is aan de orde, want ik heb geen berichten van verhindering gekregen, nee. Zo te zien zijn ook alle stoelen zo'n beetje gevuld, ja, is aan de orde agendapunt 2 en dat is het vaststellen van de agenda. Mijnheer Travaille wil daar het woord over voeren. Gaat uw gang.

De heer **TRAVAILLE**: Dank u voorzitter. Ja, prima agenda. We willen graag een toevoeging en dat is een motie vreemd die eenzelfde soort titel heeft als die voorafgaand aan de vergadering namelijk Toekomststoel, maar wij geven daar een iets andere invulling aan en dat willen we graag toevoegen aan de agenda voor vandaag.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En ik heb begrepen uit welingelichte kringen dat de motie Statenbreed wordt ondersteund, dus dan hoef ik denk ook de vraag niet te stellen dat u het Reglement van Orde op dit punt terzijde wil schuiven en de motie alsnog in behandeling wil nemen, dat wilt u met zijn allen. Dus dan stel ik u voor dat we dat doen als agendapunt 5a, nadat we het Statenvoorstel Bemensing gremia met elkaar hebben besproken, dan wordt dat aan de agenda toegevoegd. Zijn er nog andere opmerkingen over de agenda? Nee? Dan kunt u instemmen met de agenda die zojuist op één punt gewijzigd is. Dank u wel. Dan gaan wij over tot agendapunt 3 en dat is de beëdiging van de commissieleden die ons in deze Statenperiode gaan bijstaan in het bestuurlijke werk. Ik zal straks in het midden gaan staan en de griffier die leest straks eerst de eed en daarna de belofte voor en de griffier vraagt vervolgens steeds commissieleden van drie fracties naar voren, dus dat zijn meestal dan zes mensen en die leggen dan de eed of de belofte af. Daarna, geef ik u even aan, zal ik ze vanzelfsprekend feliciteren, want ik sta heel dicht bij ze en doe dat mede namens u. Een echt felicitatiemoment is in ieder geval na de vergadering voorzien, ook al omdat de nieuwe commissieleden onmiddellijk, en u kent dat hè, dus misschien voor de toeschouwers een wat vreemde uitdrukking, maar die gaan onmiddellijk hierna door de wasstraat waarbij ze voorzien worden van alle benodigdheden die je nodig hebt om effectief je werk als commissielid te kunnen doen, dus vandaar dat het felicitatiemoment na sluiting van de vergadering is. Dus ik-

De heer **WESTERLAKEN**: Voorzitter? Voorzitter?

De **VOORZITTER**: Ja, mijnheer Westerlaken.

De heer **WESTERLAKEN**: Een van onze commissieleden is heel dichtbij, maar ik verwacht haar echt binnen enkele minuten hier in de zaal. Dus ik zou vragen aan u om te willen wachten met het voorlezen van de eed de belofte omdat die anders niet geldig is op het moment dat zij die eed aflegt.

De **VOORZITTER**: Ja, dat is een terechte opmerking, ik wou zeggen dat is geen enkel probleem om het later te doen, maar dan schors ik de vergadering voor enkele ogenblikken.

DE VERGADERING WORDT GESCHORST

De heer **VAN SCHIE**: Voorzitter, kunnen we de motie niet nu doen? Te laat.

DE VERGADERING WORDT HEROPEND

3. Beëdiging commissieleden PS 2023-2027

De **VOORZITTER**: Mijnheer Westerlaken, zie ik uw? Ja? Ja, ik zie dat we weer verder kunnen. Dames en heren, ik heropen de vergadering en vraag de griffier om de eed en de belofte voor te lezen en ik zal mij naar het midden van de zaal begeven. De griffier.

De **GRIFFIER**: Goed, ik begin met de eed. Ik zweer dat ik, om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

En dan de belofte. Ik verklaar dat ik, om tot een lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

Dan vraag ik nu de commissieleden van de eerste drie fracties, dat zijn BBB, GroenLinks en VVD, naar voren te komen. En dat zijn de heer Cromwijk, mevrouw Ghijsels-Kerkhoff, de heer Hart, mevrouw de Jong, mevrouw Eldering en de heer van der Wel. Dan beginnen we bij de heer Cromwijk.

De heer **VAN CROMWIJK**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: Mevrouw Ghijsels-Kerkhoff.

Mevrouw **GHIJSELS-KERKHOFF**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: De heer Hart.

De heer **HART**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: Mevrouw de Jong.

Mevrouw **DE JONG**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**:

De **GRIFFIER**: Mevrouw Eldering.

Mevrouw **ELDERING**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: En de heer van der Wel.

De heer **VAN DER WEL**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **VOORZITTER**: En jullie zullen misschien denken: waar zijn de bloemen? Die komen ook straks nog, dus het is allemaal logistiek zo geregeld, maar die krijgen wel. Dank jullie wel.

De **GRIFFIER**: Goed, dan gaan wij door naar de volgende drie fracties. Dat zijn D66, CDA en PvdA en dat zijn de heer Borger, de heer Langenbach, mevrouw Bikker, de heer Draisma en de heer Dekker. Dan begin ik met de heer Borger.

De heer **BORGER**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer Langenbach.

De heer **LANGENBACH**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: Mevrouw Bikker.

Mevrouw **BIKKER**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: De heer Draisma.

De heer **DRAISMA**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: En de heer Dekker.

De heer **DEKKER**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: Dan krijgen we de Partij voor de Dieren, de ChristenUnie en Volt. Mevrouw Engels, de heer de Weerd, de heer Wolting, de heer Limmen en de heer van Lunteren. Mevrouw Engels.

Mevrouw **ENGELS**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer de Weerd.

De heer **DE WEERD**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer Wolting.

De heer **WOLTING**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: De heer Limmen.

De heer **LIMMEN**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer van Lunteren.

De heer **VAN LUNTEREN**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: Dan gaan we door met JA21, de PVV en de SGP. De heer van Dieren, de heer Bosch, de heer Daniëls, de heer Berends en de heer van der Linden. De heer van Dieren.

De heer **VAN DIEREN**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: De heer Bosch.

De heer **BOSCH**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer Daniëls.

De heer **DANIËLS**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer Berens.

De heer **BERENS**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: De heer van der Linden.

De heer **VAN DER LINDEN**: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De **GRIFFIER**: En dan krijgen we nu de SP en Forum voor Democratie. De heer Schipper, de heer de Hartog en mevrouw van der Kolk. Ja. De heer Schipper.

De heer **SCHIPPER**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: De heer Hartog.

De heer **HARTOG**: Dat verklaar en beloof ik.

De **GRIFFIER**: Mevrouw van der Kolk.

Mevrouw **VAN DER KOLK**: Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, nogmaals van harte gefeliciteerd aan alle zojuist beëdigde commissieleden. Fijn dat ze erbij zijn, bij het bestuur van onze mooie provincie. Mogelijk mist u nog een aantal commissieleden van diverse fracties, dat klopt, die zullen in de loop van de maand ook door mij worden beëindigd. Ja, dat is dan waarschijnlijk op mijn kamer, niet in uw midden, maar dat is even geldig, dus weet u dat degenen die hier vandaag niet bij konden zijn in de loop van de maand nog zullen worden beëdigd zodat we een complete ploeg hebben.

4.

Verkiezingen plaatsvervangend voorzitter Provinciale Staten

De **VOORZITTER**: Dames en heren, dan gaan wij over naar agendapunt 4 en dat is de verkiezing van een plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten en een tweede

plaatsvervangend voorzitter. Ik heb gisteravond overleg gehad met de fractievoorzitters en ik stel u voor om de volgende procedure daarbij te volgen. Er hebben zich van tevoren vijf kandidaten vanuit de Provinciale Staten gemeld voor de functie van plaatsvervangend voorzitter. Zij krijgen straks van mij de gelegenheid om in twee minuten tijd vanachter het spreekgestoelte het woord tot u te richten en hun kandidatuur toe te lichten. Daarna gaan wij over tot stemming en dat zal zo zijn dat, het is een schriftelijke stemming, dat u allen een stembriefje krijgt, een blanco stem- O, alle namen staan erop, dat is mooi, en dan zult u moeten aankruisen denk ik? Ja? Mooi. De naam van degene die u wilt kiezen als plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten. Dan als de stemcommissie, daar kom ik straks nog even op terug want dat is het eerste besluit wat u gaat nemen, maar als de stemcommissie vanuit uw Staten de stemmen heeft geteld en aan de vergadering kenbaar gemaakt heeft wat de uitslag is, kijken wij of een van de kandidaten al in de eerste stemmenronde een absolute meerderheid heeft verworven. Als dat het geval is, dan is zij of hij gekozen, vanzelfsprekend. Dan stel ik u voor dat degene die daarna de meeste stemmen heeft, dus de nummer 2 uit de eerste stemronde, automatisch de tweede plaatsvervangend voorzitter wordt. Daarmee is dan ook de stemming beëindigd, dus dan hebben we een plaatsvervangend voorzitter en een tweede plaatsvervangend voorzitter. Mocht in de eerste stemronde geen van de kandidaten een absolute meerderheid hebben gehaald, dan stel ik u voor om een tweede stemronde te hebben, waar gestemd wordt over de twee kandidaten die de meeste stemmen in de eerste stemronde hebben gehaald. Dus op dat moment zullen er dan wel blanco stembriefjes worden uitgedeeld. Ja, nee, is heel goed, wel blanke stembriefjes worden uitgedeeld en wordt u gevraagd om de kandidaat van uw keuze op dat stembriefje in te vullen en die stemmen zullen opnieuw geteld worden. Wat dan in ieder geval wel helder is dat vanuit die twee kandidaten de plaatsvervangend voorzitter wordt gekozen en ook tegelijk de tweede plaatsvervangend voorzitter want er zijn er nog maar twee over dus dan doen we dat op dezelfde wijze, maar met uw tweede stemronde maakt duidelijk wie van de kandidaten uiteindelijk de plaatsvervangend voorzitter is en wie de tweede plaatsvervangend voorzitter is. Dat over de procedure. De stemmen worden te doen gebruikelijk, zeg ik ook even voor de nieuwe Statenleden, geteld door een stemcommissie die u uit uw midden samenstelt. Ze worden daar vanzelfsprekend bij geassisteerd door de griffie en de bode die de stemmen zal ophalen, maar het tellen der stemmen gebeurt hier en daarvoor staat die prachtige tafel in het midden met vier stoelen in uw midden, dus dat is een heel open en transparant proces. Dus de stembriefjes worden straks uitgedeeld. U maakt uw keuze, de stembriefjes worden opgehaald en worden ter beschikking gesteld voor het tellen aan de commissie van stemopneming. En ik stel u voor om uit uw midden die commissie te benoemen en dat zijn, mijn voorstel is dat, de Statenleden: Anneloes Blekxtoon, Martijn Koren, Monique van den Broek en Jan Breur. Zij hebben aangegeven een eventuele benoeming van uw Staten in welwillende overweging te nemen. Sterker nog, ze gaan het dan ook gewoon doen, dus mag ik vaststellen dat de zojuist genoemde stemmencommissie door u wordt geaccordeerd? Dat is het geval. Dank u wel. Dan gaan wij nu over tot de eerste stemronde en vraag ik de bode om- O sorry, ik ga alweer te snel. We gaan natuurlijk eerst de pitches houden en dat doen wij in alfabetische volgorde. Dus ik wou mevrouw de Boer van de Partij van de Arbeid vragen om haar pitch te houden, aandacht voor haar.

Mevrouw **DE BOER**: Beste mensen. Nou voorzitter, u heeft kennelijk een begerenswaardige positie, maar liefst vijf mensen die zich hebben aangeboden om u te vervangen indien nodig. Vijf kandidaten van verschillende partijen en dan nu maar hopen dat het niet net zo zou gaan als bij het Eurovisiesongfestival, waarbij de douze points altijd naar de bevriende landen gaan. Nee, ik hoop en ik ga ervan uit dat uw Staten zal kijken wie deze functie het beste past. Om die keuze iets te vergemakkelijken zal ik u hierna een aantal argumenten geven waarmee ik hoop uw stem te verdienen. Zowel in mijn werk als in de politiek heb ik ervaring opgedaan met leidinggeven en het voorzitten van vergaderingen. Daarbij zorg ik altijd voor een goede sfeer. Ik ben vriendelijk en rechtvaardig. Ik hou van ordentelijk verloopende vergaderingen, maar ik gun ook iedereen de ruimte zijn mening of argumenten naar voren te brengen. Collega Bertrick van den Dikkenberg en ik

hebben ons dit keer net als de vorige periode aangemeld voor de werkgeverscommissie van de griffie vanwege de continuïteit. De plaatsvervangend voorzitter van de Staten is ook voorzitter van deze werkgeverscommissie en de griffie verdient altijd, maar zeker in deze periode, de best mogelijke ondersteuning, daar wil ik graag een bijdrage aan leveren. Zoals u gezien zult hebben is de Partij van de Arbeid verder bescheiden geweest in het inschrijven op andere voorzittersfuncties. Wij hebben geen enkele andere functie aangevraagd. Tot slot wilde ik u nog melden dat het plaatsvervangend voorzitterschap tijd kost, veel extra tijd. Naast ervaring en vaardigheden heb ik ook tijd want ik werk naast het Statenlidmaatschap als freelancer en kan dus zelf mijn tijd indelen. Ik bied u dus ervaring, vaardigheden en tijd. Kortom wilt u een enthousiaste en gemotiveerde plaatsvervangend Statenvoorzitter, stem op mij.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mevrouw de Boer. Dan geef ik nu graag het woord aan mijnheer Fiscalini die zich namens JA21 kandidaat stelt.

De heer **FISCALINI**: Dank u wel voorzitter. Beste leden van de Provinciale Staten van Utrecht, met trots sta ik hier vandaag als kandidaat voor de functie van plaatsvervangend voorzitter. Ik ben ervan overtuigd dat ik met mijn ervaring in mijn werk en met toewijding een waardevolle bijdrage kan leveren aan jullie Staten. Als lid van JA21, een partij die houdt van een sterke oppositie en een constructieve samenwerking, ben ik mij ervan bewust van het belang van onpartijdige en respectvolle vergadering. Als plaatsvervangend voorzitter zal ik mij dan ook inzetten om deze waarden te waarborgen en een open en een inclusieve sfeer te creëren waarin alle leden zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Zoals de Britse filosoof John Stuart Mill ooit zei: 'One person with belief is equal to ninety-nine who have only interests.' Oftewel: één persoon met de overtuiging staat gelijk aan die van de kracht van negenennegentig anderen die alleen belang hebben. En ik geloof ook dat deze quote daarom goed illustreert waarom het zo belangrijk is dat iemand van waarschijnlijk de oppositie, als plaatsvervangend voorzitter is. Juist omdat wij van JA21 ons steentje willen bijdragen aan een open debat en het belangrijk vinden dat alle perspectieven gewoon goed en duidelijk gehoord worden, heb ik mij kandidaat gesteld. Ik wil jullie danken voor jullie tijd en aandacht en ik hoop op jullie steun te kunnen rekenen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mijnheer Fiscalini. Geef ik nu graag het woord aan mevrouw van Gilse van de VVD.

Mevrouw **VAN GILSE**: Toen ik acht jaar geleden als negentienjarig guppy voor het eerst als vrijwilliger meehielp bij de campagne voor de Provinciale Statenverkiezingen had ik nooit gedacht dat het mogelijk zou zijn om vier jaar daarna al een plekje in deze mooie zaal in te mogen nemen. En ik had toen al helemaal niet mogen dromen dat vier jaar na die installatie, eigenlijk nu, ik al een van de meer ervaren Staatsleden zou kunnen zijn en ook al heel veel mooie kansen zou hebben gekregen, zoals het opdoen van ervaring met het voorzitten van de commissies. De afgelopen vier jaar heb ik daarnaast tijdens mijn Statenwerk iedere keer tijdens de vergaderingen en de werkbezoeken en de infosessies geprobeerd om zoveel mogelijk geïnteresseerden, maar met name jongeren, mee te laten lopen en te laten kijken wat we hier doen om ze te enthousiasmeren voor de provinciale politiek, maar ook te laten zien hoe belangrijk de provincie voor hen is. En tijdens de afgelopen verkiezingstijd heb ik dat ook geprobeerd en alle momenten aangegrepen om jongeren proberen te enthousiasmeren en te betrekken en ik denk ook dat dat in de rol van plaatsvervangend voorzitter van de Staten, dat dat een mooie onafhankelijke rol is om dat te kunnen doen. Om, onafhankelijk van welke politieke kleur dan ook, inwoners, geïnteresseerd, maar met name ook de jongere generatie aan te spreken, te betrekken en

waar mogelijk een keer mee te laten lopen of als aanspreekpunt te zijn. En naast dat ik het een rol vind die belangrijk is voor de inwoners, wil ik mij als plaatsvervangend voorzitter van de Staten ook erg inzetten voor de Staten en dan met nadruk op de hele Staten. Ik wil graag een heel toegankelijk aanspreekpunt zijn. De afgelopen jaren heb ik in die rol geprobeerd te groeien als vertrouwenspersoon bij de JOVD en daarnaast vind ik het erg belangrijk om bijvoorbeeld in het Presidium, waar niet genoeg stoelen zijn om alle partijen plaats te laten nemen, alle fracties mee te nemen, ze actief te betrekken en ze daardoor ook vertegenwoordigd te laten zijn. Ik wil graag een plaatsvervangend voorzitter zijn voor de hele Staten, want we moeten het de komende vier jaar toch echt met elkaar gaan doen en samen een sterke Staten vormen en ik wil dat graag doen en me daarvoor inzetten in de rol van plaatsvervangend voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mevrouw van Gilse. Dan kom ik nu bij de heer Oude Wesselink namens GroenLinks, gaat uw gang mijnheer Oude Wesselink.

De heer **OUDE WESSELINK**: Beste mede-Statelieden, we zoeken een plaatsvervangend voorzitter, niet alleen voor onszelf, maar voor veel meer mensen. Voor de medewerkers van de provincie die baat hebben bij een gestructureerde vergadering, voor onze inwoners die zitten te wachten tot een voor hen belangrijk onderwerp aan bod komt, maar ook voor onze familie thuis, die het ongetwijfeld fijn zou vinden als wij een beetje op tijd thuis zijn. Als jullie mij kiezen als voorzitter, zal ik voor deze belangen opkomen in mijn rol als voorzitter. Ik zal een strenge, maar ook een rechtvaardige voorzitter zijn met oog voor het individu, al zou ik ook nooit het provinciale belang uit het oog verliezen. Wanneer iedereen kijkt en luistert naar diegene die op dat moment het woord voert, zal ik als voorzitter juist naar alle anderen kijken. Bijvoorbeeld om een interruptie vroeg op te merken. Formeel, maar toch ook amicaal. Serieus, maar met humor. Op deze manier wil ik jullie vertegenwoordigen, dat is mijn voorstel. Kan ik op jullie instemming rekenen? Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mijnheer Oude Wesselink. En dan geef ik nu het woord aan mevrouw de Widt namens D66, gaat uw gang mevrouw de Widt.

Mevrouw **DE WIDT**: Dank u wel. Mijn advies aan jullie is: kies de beste. Ik zie dit als een rol in het algemeen belang voor de Staten als geheel en geheel los van partijkleur, mijn partijkleur doet er helemaal niet toe. De afgelopen vier jaar ben ik voorzitter van de Statencommissie Bestuur, Economie en Middelen geweest en dat heb ik op dezelfde manier gedaan, vanuit de neutrale houding. Ik vond het erg leuk om te doen en ik zou dat graag voortzetten. Ik kan ervoor zorgen dat het goed loopt. Ik heb een scherp oog voor wat er in het hier en nu speelt, maar ik houd het doel in de gaten, dus die beide dingen kan ik prima met elkaar combineren. Ik kan een strenge voorzitter zijn als het nodig is, maar mijn grondhouding is dat ik graag ruimte geef voor wat er gebeurt. Ik heb al heel erg veel in mijn leven teruggekregen dat ik een plezierige en fijne voorzitter ben. In deze rol gaat het om drie dingen: het Presidium, de werkgeverscommissie en plaatsvervangend voorzitter van de Staten. Het Presidium, dat heb ik de afgelopen vier jaar ook gedaan. Ik heb gezien dat het heel veel waard is om daar eigenlijk op de achtergrond een structurerende rol voor de hele Staten te vervullen en die ervaring zet ik graag door in het nieuwe Presidium. De werkgeverscommissie, daarvoor breng ik twintig jaar ervaring als leidinggevende mee. Ik heb in veel verschillende situaties en aan veel verschillende mensen leidinggegeven. Die werkervaring die zet ik graag door, die breng ik graag hier in en mijn enthousiasme daarvoor om dat op een goede manier te doen. En dan tenslotte plaatsvervangend voorzitter van de Staten. Ja, we hebben hier natuurlijk een fantastische voorzitter, die is er bijna altijd. Dat komt niet zoveel voor dat je daarvoor moet plaatsvervagen, dat heb ik de afgelopen vier

jaar gezien. Ik heb het trouwens wel al een keer gedaan, want de voorzitter was er niet en de twee plaatsvervangers ook niet. Ik vond dat heel erg leuk om even op die stoel te mogen zitten, dat zou ik graag voortzetten, dus ik denk dat ik alles overziende de beste kandidaat ben om dit te gaan doen, dus mijn advies aan jullie allen is: stem op mij.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mevrouw de Widt. Dan hebben de vijf kandidaten zich kunnen introduceren en vraag ik de bode om de stembriefjes uit te delen en bent u in de gelegenheid om uw stem uit te brengen.

Mevrouw **RIKKOERT**: Voorzitter?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Rikkoert?

Mevrouw **RIKKOERT**: Ja bedankt, we hebben net een aantal mooie speeches gehoord en ik zou graag even een moment vragen om, nou ja, te overleggen.

De **VOORZITTER**: Ja dat is nou even- U vraagt om een schorsing, maar dan moeten de briefjes weer teruggehaald worden.

Mevrouw **RIKKOERT**: Ik had ook al eerder mijn hand opgestoken.

De **VOORZITTER**: Ja. Mijnheer Pot, de briefjes mogen weer terug.

Mevrouw **VEEN**: Voorzitter? Het is een onafhankelijke en individuele stemming, dus ik zou niet weten waar we over moeten overleggen.

De **VOORZITTER**: Nee, maar als iemand een schorsing vraagt, dan krijgt iemand een schorsing, zo is het. Maar ik had het wel op prijs gesteld om dat iets nadrukkelijker dan van tevoren al te horen. Het is een beetje ongemakkelijk. Goed, dan schors ik de vergadering voor enkele ogenblikken.

DE VERGADERING WORDT GESCHORST

De **VOORZITTER**: Dames en heren, dames en heren, de fractie van de ChristenUnie geeft aan dat de schorsing tot een einde kan komen. Dames en heren, ik wil u verzoeken allemaal weer uw plaats in te nemen en dat is ook echt uw plaats achter de tafel. Dames en heren, kunt u allemaal weer gaan zitten. Mevrouw Hoek kunt u gaan zitten. Even kijken. Zitten alle leden nu weer kijken? Mijnheer Berlijn is er nog niet. Nou, dan wachten we nog even op mijnheer Berlijn.

DE VERGADERING WORDT HEROPEND

De **VOORZITTER**: Goed, dames heren, dan stel ik vast dat wij kunnen vragen om de stembriefjes nu uit te delen. Dat klopt. Ja? U bent er allemaal klaar voor? U ziet het, het is niet zo makkelijk hoor, zo'n vergadering voorzitten. Gaat uw gang mijnheer Pot. Ik wil de leden van commissie voor de stemmenopneming vragen om naar voren te komen en aan tafel plaats te nemen. Ja, mijnheer Breur ja, fantastisch. De commissie is daar en wij wachten de telling af. Dames en heren, mag ik u vragen om allemaal uw stoel weer in te nemen. En geef ik graag het woord aan de heer Koren die namens de commissie voor de stemmenopneming de uitslag bekend zal maken. Mijnheer Koren.

De heer **KOREN**: Dan heb ik alleen de voornamen opgeschreven voorzitter, maar er zijn 15 stemmen uitgebracht op Wilma, 14 stemmen op Juliëtte, 3 stemmen op Michiel, 10 Marianne en 7 op David.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan is, dank voor de commissie van stemmenopneming voor het tellen van de stemmen, en dan is de conclusie dat we een tweede stemronde zullen hebben tussen mevrouw de Boer en mevrouw van Gilse. Mooi, dan kijk ik even naar de griffier of daar speciale stembriefjes voor gemaakt worden, komen blanco stembriefjes, worden nu uitgedeeld en op dat briefje vult u de naam in van de kandidaat waarvan u vindt dat die plaatsvervangend voorzitter van de Staten moet worden. Ja? Dank u wel.

Wil ik de leden van de commissie voor de stemmenopneming opnieuw vragen om naar het midden te komen en de stemmen van de tweede stemronde te tellen. En wij wachten weer even op de uitslag van de stemming.

Dames en heren, mag ik u vragen om allemaal weer te gaan zitten, nou dat doet u allemaal. Dan geef ik graag de heer Koren het woord om de uitslag namens de commissie bekend te maken.

De heer **KOREN**: Ja voorzitter, we konden op twee kandidaten stemmen, toch komen er drie uit de bus. Er is één stem uitgebracht op Marianne, die is het net niet geworden. Wil je eerst de nummer 1 of nummer 2? De meeste stemmen, 30 stemmen zijn uitgebracht op Wilma en 18 op Juliëtte.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik dank de commissie voor de stemmenopneming voor het verrichte werk, fijn dat ze dat hebben willen doen. Dan stel ik vast dat bij dit agendapunt benoemd is tot plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten mevrouw de Boer en tot tweede plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten mevrouw van Gilse, daar stemt u mee in. Dank u wel. Van harte gefeliciteerd aan beide, fijn dat u dat wilt gaan doen en nou ik zal mijn best doen om mij af en toe te laten vervangen in ieder geval dus. Nee, maar sowieso en dat geldt ook voor de andere drie kandidaten, heel veel dank voor dat u de belangstelling hebt willen hebben voor deze functie en ook dat werk zou hebben willen doen, dus het is fantastisch dat er zo'n brede belangstelling voor is in de Provinciale Staten, dank daarvoor.

5. SV Bemensing gremia

De **VOORZITTER**: Dames en heren, dan gaan wij over naar agendapunt 5 en dat is het Statenvoorstel Bemensing gremia. Nou, een aantal van u hebben fantastisch inventariserend werk verricht zodat wij een compleet schema van benoemingen hebben rond gekregen en als Statenvoorstel hebben kunnen verwerken. Daar komt nu één wijziging op stel ik u voor, mevrouw de Boer was kandidaat voor de werkgeverscommissie als lid namens Provinciale Staten, maar nu zij als plaatsvervangend voorzitter van Provinciale Staten is gekozen, is zij automatisch ook voorzitter van de werkgeverscommissie, dus vindt u het goed om het Statenvoorstel zo te lezen dat daar waarbij de werkgeverscommissie nu staat mevrouw de Boer daar staat vacature en dat we bij de eerste volgende Statenvergadering kijken welke kandidaat vanuit uw midden dan die plek gaat opvullen. Ja? Daar kunt u mee instemmen, dus dan amendeer ik mondeling nu het voorstel in die zin dat waar mevrouw de Boer bij de werkgeverscommissie staat, nu komt staan: vacature. Dan vraag ik of u nog het woord wilt voeren over dit onderwerp, is niet het geval, kunnen wij bij hamerslag hierover besluiten? Dat is het geval, aldus besloten. Van harte gefeliciteerd, ook aan alle mensen die een functie op grond van deze verdeling hebben gekregen. Ik wens ze daar heel veel succes bij en ook voor hen geldt: fantastisch dat we uit ons midden zoveel mensen hebben die dat belangrijke werk willen doen voor Provinciale Staten, fijn.

6.

Actualiteitenmotie 8 Toekomststoel, zetel van toekomstige generaties, ingediend door Partij voor de Dieren e.a.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, dan zijn wij bij het ingelaste agendapunt 5a en dat is een actualiteitenmotie die door heer Travaille aangekondigd en ik geef hem graag het woord om vanachter het spreekgestoelte de motie toe te lichten.

De heer **TRAVAILLE**: Ja, dank u wel voorzitter. Het is een motie die wordt ingediend door alle fracties tegelijk en gaat over een Toekomststoel die niet zozeer ergens in dit provinciehuis zal worden geplaatst, maar het gaat om de vacante vijftigste stoel van onze Statenzaal. En de Toekomststoel, de zetel voor toekomstige generaties is de titel van de motie. Provinciale Staten van Utrecht neemt beslissingen over de kwaliteit van de leefomgeving, beslissingen die heel veel invloed hebben op de, eigenlijk de leefomgeving van de huidige inwoners, maar ook van alle toekomstige generaties. En wij zijn er om die goede leefomgeving te waarborgen voor toekomstige generaties en te voorkomen dat problemen op hen worden afgeschoven. Provinciale Staten willen daarom graag één zetel in de Statenzaal benoemen tot Toekomststoel, de zetel van toekomstige generaties. En deze stoel is een geheugensteun bij al onze besluiten om altijd expliciet rekening te houden met de leefomgeving van deze toekomstige generaties. De zetel die markeren wij graag met een stoelopper met de tekst "Toekomststoel" en de komende tijd gaan wij met de leden van Provinciale Staten dan nadere invulling geven hoe we deze toekomstige generaties een stem kunnen geven in onze besluiten, bijvoorbeeld met een jongerenraad of met een adviescollege voor jongeren. We gaan het nog uitwerken, maar vandaag markeren wij de toekomst.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mijnheer Travaille en vanzelfsprekend staat u te popelen om de looper op de stoel te leggen, maar dat kan natuurlijk niet nadat Provinciale Staten besluitvorming heeft gepleegd over uw motie en ik kijk even of er behoefte is om daar nog het woord over te voeren of het feit dat u allen de motie hebt kunnen onderschrijven voldoende zegt in dit geval. Dat is het geval? Dan is de motie aanvaard met-O sorry, mevrouw van der Velde.

Mevrouw **VAN DER VELDE**: Dank u wel voorzitter, wij zijn het natuurlijk zeker eens met de motie van de heer Travaille, alleen wilde ik wel nog even aangeven dat het voor ons wel belangrijk is dat de invulling die uiteindelijk gegeven wordt aan deze stoel en de jongeren die hier uiteindelijk bij betrokken worden, dat dat wel ook echt uit alle politieke stromingen wordt gedaan en dat dat niet vanuit één hoek wordt gedaan omdat dat natuurlijk belangrijk is om een jongerenbreed gedragen hierbij te kunnen betrekken en daarnaast vinden wij het ook belangrijk om aan te geven dat per partij het natuurlijk kan verschillen wat iemand een goeie toekomst vindt voor de jeugd en dat we ook daar rekening mee moeten houden als we gaan kijken naar de invulling van het betrekken van de jongeren. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel mevrouw van der Velde. Mijnheer Verleun, gaat uw gang.

De heer **VERLEUN**: Dank u wel voor het woord mijnheer de voorzitter. Ja, wij zijn erg blij met deze motie, laat ik dat voorstellen en ook hoe die opgesteld is. Aangezien deze niet politiek gekleurd is kunnen wij in ieder geval als fractie ook heel duidelijk, zien wij de ruimte er ook in om namens onze fractie ook de toekomst van de jonge boer hierbij bijzonder in oogschouw te houden. Dus dat wou ik nog even gezegd hebben.

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat we elkaar, ook in reactie op hetgeen mevrouw van der Velde zegt, heel goed begrijpen. Ik heb de heer Travaille ook horen zeggen en ik vind het ook belangrijk als uw voorzitter dat we de nadere invulling van wat we precies met de Toekomststoel willen, dat we dat met elkaar in overleg gaan bepalen, dus dat biedt voldoende ruimte om daar nog nadere invulling aan te geven en ook de kleuring aan te geven die u graag wilt. Mevrouw Hoek wil nog het woord, mevrouw Hoek.

Mevrouw **HOEK**: Dank u voorzitter, ik heb het in het begin dat ik in de Staten kwam ook al een keer geopperd, misschien is het ook een idee om dat verder uit te wikkelen, uit te werken van de initiatiefnemer van deze motie. In de gemeenteraden heb je een kinderburgemeester en misschien is het gewoon een goed idee om te kijken of we niet een kindercommissaris ook kunnen benoemen. Ik heb het zelfs volgens mij wel een keer met u erover gehad maar dat weet ik niet meer zeker. Want toen zei waterschappen hebben wij dat dus ik wil het gewoon inbrengen en ter overdenking-

De **VOORZITTER**: Prachtig, prachtig. Ja nee, dank u wel, wat mij betreft ook een ingrediënt voor de nadere gesprekken die Provinciale Staten zal geven over het een stem geven van de toekomstige generatie in Provinciale Staten. Dat is het. Dat alles gezegd hebbende kunt u toch instemmen, nee niet toch, kunt u instemmen met algemene stemming met de motie? Dank u wel. En dan stel ik voor dat ik met de heer Travaille samen even de looper symbolisch op de stoel leg zodat we nou, de eerste stap gezet hebben. Ja? Ja, het was niet het meest jeugdige duo uit de Staten, maar de looper hangt daar maar mooi. Nogmaals heel veel dank mijnheer Travaille ook voor het voorbereidende werk en dank aan uw Staten voor de algemene instemming hiermee en we gaan ermee aan de slag, dus ik denk dat de heer Travaille snel bij u op de lijn komt hoe we dat vorm gaan geven.

7. Sluiting

De **VOORZITTER**: Dames en heren, dan zijn we aan het eind gekomen van onze vergadering. Die ik ga sluiten na uw dank gezegd te hebben voor uw inbrengen dan ook voor ondersteuning en niet nadat ik u gevraagd heb om nog even te blijven zitten zodat Françoise Beugelsdijk nog kan vertellen wat er verder deze dag gaat gebeuren. Maar ik sluit de vergadering. Dank u wel.

Mevrouw **BEUGELSDIJK**: De laatste inwerkdag voor jullie, daarna gaat het werk echt beginnen. Ik wil u graag even meenemen in een stukje logistieke achtergrondinformatie om deze ochtend totdat jullie in de bus stappen goed te laten verlopen. Zo meteen in de foyer en een stukje in de hal staat de Statenmarkt voor jullie klaar. Informatie ophalen, relaties aangaan, kennismaken, rondlopen, snuffelen en vooral ook allemaal lekkere dingetjes bij elkaar shoppen. Er hangen lege tassen voor jullie die jullie kunnen ophalen om ook lekkere spulletjes voor thuis uit te zoeken en mee te nemen om jullie lunch voor vandaag bij elkaar te sprokkelen. Om wat lekkers te eten, te drinken, zo meteen bij de koffie. Jullie krijgen dus geen lunch in de bus, het is echt de bedoeling dat jullie hier je eigen lunch bij elkaar sprokkelen en misschien het al opgegeten te hebben voordat jullie de bus in stappen. Voor het werkbezoek: parallel aan de informatiemarkt vinden hier in deze Statenzaal informatiesessies plaats, korte sessies van vier verbonden partijen. De eerste begint zo meteen om 10 over half 11 en dat is de accountant PwC die jullie kort zal meenemen in waar zij verstaan wat ze doen, nou ja, en veel meer wat ze jullie willen vertellen. Ik zal elke keer voordat een sessie start in de foyer bij jullie op de lijn komen om aan te geven dat er een sessie gaat starten en wie het is en dan is het aan jullie zelf of jullie heel graag naar deze Statenzaal willen gaan om al dan niet deze sessie bij te wonen. De sessies zullen zijn zo meteen dus van de accountant van 10 over half 11. Statenlidnu, IPO en het PARK. Parallel daar weer aan zal, zoals de commissaris net ook al aangaf, de

wasstraat plaatsvinden voor de commissieleden en de fractie-ondersteuners, maar ook voor de Statenleden die vorige week hebben moeten missen. De wasstraat is iPad, toegangspas, profielfoto enzovoorts. Jullie worden daarbij begeleid door Manouk of Berbel. Daar zijn schema's voor gemaakt die zijn toegestuurd aan de mensen die het betreft en die schema's die zullen ook geprojecteerd worden in het scherm in de foyer. Dan als jullie alles bij elkaar gesprokkeld hebben inclusief iPad, toegangspas en een heleboel lekkers en ook lekkers voor thuis, ja dat wil je natuurlijk niet meenemen in de bus dus op werkbezoek, dus jullie kunnen voordat jullie naar de bus vertrekken in zaal 2 de tassen afgeven en die zullen wij nog voor jullie bewaren inclusief jullie naamsticker erop, dus daar gaat goed voor gezorgd worden. In zaal 2 kunnen jullie alles afgeven. Dan alvast even vooruitlopend zou er om 13:00 uur een informatiesessie starten in deze zaal. Die informatiesessie is nodig tussen aanhalingstekens, is nodig, is bedoeld om genoeg informatie vooraf mee te geven voor het werkbezoek. Die sessie start dus om 13:00 uur, duurt tot kwart voor 2 en daarna vertrekt de bus. Ik zal tegen die tijd ook nog even bij jullie op de lijn komen. En voor nu wens ik jullie heel erg veel plezier op de informatiemarkt.

De **VOORZITTER** sluit de vergadering om 10.30 uur.

Aldus vastgesteld in de besloten vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 19 april 2023.

De voorzitter,

De griffier,